

EERSTE ZONDAG VAN DE ADVENT B

Marcus 13:33-37

Bennekom 2011

Het evangelie van vanmorgen is genomen uit de slotfase van het openbare leven van Jezus, vlak voor zijn lijdensverhaal begint, de passie, die met zijn dood zal eindigen. Die parabel in dit evangelieverhaal spreekt over zijn heengaan in het verleden en over zijn komen in de toekomst. Tussen die twee gebeurtenissen in leven wij: ná zijn dood en vóór zijn komen.

Jezus brengt die twee werkelijkheden samen in een herkenbare vergelijking: een rijk man vertrekt naar het buitenland. Vlak voor zijn heengaan laat hij het beheer van geheel zijn vermogen over aan zijn dienaren. Maar op een ogenblik dat je dit misschien het minst verwacht, zal hij zich weer thuis melden. Op dat moment zal hij - logischerwijze - om rekenschap vragen over het doen en laten van zijn dienaren. Tot zover de parabel die Jezus over die twee momenten vertelt: over zijn heengaan én over zijn komen.

Ik kijk eerst even - met u - naar dat heengaan.

Een zin uit het Nieuwe Testament, die me altijd bevreemd heeft, is wanneer Jezus tijdens het laatste avondmaal tegen zijn leerlingen zegt: het is goed voor jullie dat ik heenga. Hoe kan dat nu goed voor je zijn, als de meest inspirerende, de meest nobele, de meest troostrijke figuur uit je leven verdwijnt?

Het evangelie van vandaag, de parabel van de heer des huizes, die op reis gaat, geeft ons wellicht een begin van een antwoord. Hij levert, zegt het verhaal, heel zijn vermogen - ja u hoort het goed - heel zijn vermogen aan zijn dienaren over. Die knechten zijn daarmee op slag zelfstandige mensen geworden. Zij zijn voortaan burgers met een eigen verantwoordelijkheid, met een eigen taak ook... namelijk, het beheer van een uiterst kostbare erfenis. Hun heer heeft daarmee ruimte voor zijn getrouwen geschapen. Ruimte om zich volledig te kunnen ontplooiën, om volop méns te worden, een waardevol mens in deze wereld, wel te verstaan.

Die gedachte aan ruimte scheppen en bieden, is ook diep in de joodse traditie verankerd. In een populair verhaal vertellen zij elkaar graag, dat God aanvankelijk samen met de mens Adam op aarde in het paradijs verkeerde, zoals het Genesisverhaal verhaalt. Maar, hoe mooi ook, de mens kreeg het daar op den duur toch wel erg benauwd van! Het was iets teveel van het goede, vonden ze. De kans om bij iedere bocht in die heerlijke tuin, zo gezegd, de Eeuwige tegen het lijf te kunnen lopen, veroorzaakte bij hen steeds meer een te belastende druk.

God kreeg daarom medelijden met de mens. Ik ga boven wonen, zei de Heilige - gezegend zij Hij - en jullie laat ik de aarde. Of met woorden uit de Psalm (115:16), waarop deze legende gebaseerd is: de hemel is de hemelse woonplaats van de Eeuwige, maar de aarde heeft hij aan de mensen geschonken.

Tot zover zo ver deze populaire midrasj. Zimzum noemt de officiële joodse exegese deze diep ontroerende gedachte: de Eeuwige heeft zich teruggetrokken om plaats te maken voor ons, om ruimte te scheppen voor zijn geliefden.

Zoals God doet, zo handelt ook Jezus. Met zijn heengaan scheidt ook Jezus voor ons ruimte. Ruimte om ons leven te leiden als vrije, verantwoordelijke mensen, om uit te groeien tot wie we kunnen zijn, volgens Gods eigen scheppingsplan.

Zoals je ook als vader en als moeder, als opvoeder, op een gegeven moment tegen je kind zal zeggen: nu moet je het eens zelf proberen. En een kind geniet daar meestal van. Al voor het goed en wel kan praten, zal het bij herhaling uitroepen: zelf doen!

Dat wil niet zeggen, dat de ouder zich nu definitief terugtrekt. In tegendeel, hij of zij blijft op de achtergrond waakzaam aanwezig. Zo mogen we geloven, is ook de Heer ons voortdurend waakzaam nabij.

Zijn komen

Met deze nieuwe gedachte is de grens van de parabel bereikt. Onze Heer is *niet* in het buitenland, ook slaapt hij niet en nooit, Hij die genoemd wordt 'Hoeder Israels'.

Hij heeft ons álles in handen gegeven, heel zijn vermogen. D.w.z. hij heeft ieder van ons het vermogen toevertrouwd om ons bestaan menswaardig te leven. Het vermogen om volop mens te worden, ís jou al geschonken. Je hoeft er niet eens meer om te bidden. Het ligt in je schoot.

Misschien kun je er niet meer zo goed bij, is het ondergesneeuwd door wat je in je leven allemaal hebt meegemaakt... dan zou je moeten bidden: geef Heer, dat ik weer bij mijn kracht mag komen, de kracht, die u zelf mij al vanaf mijn geboorte hebt toebedeeld.

Met een liefdevolle blik roept hij ons op om toch alert te blijven op zijn zachte, stille aandacht voor ieder van ons, of in de taal van de parabel op zijn voortdurend komen. We spēlen deze vier weken voor de Kerst geen Adventje, doen maar alsof... We weten en geloven, dat hij steeds de Komende is, Hij, die in liefde op ons toekomt.

- We bidden en hopen, dat hij voortdurend komen wil, dat hij de ware wijsheid in ons wakker roept om in alle menselijkheid problemen en geschillen op te lossen - dichtbij en veraf.
- We bidden, dat Hij mag komen bij alle zieken, bij mensen die op de dood liggen te wachten, bij dementen en geesteszieken, bij hen, die gemarteld worden en bij allen, die in psychische of materiële nood zijn.
- We bidden dat Hij gaandeweg de verantwoordelijkheid in ons wakker roept om onze verplichting op ons te nemen en te waken over al onze broeders en zusters... en dat we dat doen in de kracht die ons bij zijn heengaan geschonken is.

De vraag aan ons op de eerste zondag van de Advent is dan ook: verwachten we nog echt en actief zijn komen? ook in óns leven?

Hoe vullen we de ruimte in, die ons zo genereus geschonken is?

Kortom: betekent Advent voor ons méér, dan wat inkopen doen voor de komende feestdagen en maar lijdzaam wachten tot het als vanzelf Kerstmis wordt?

Amen